

## VÄLIKYSYMYS 5/2006 vp

### Alkoholin käytön vähentäminen alkoholiveroa korottamalla

#### *Eduskunnalle*

Pääministeri Matti Vanhasen hallitus kevensi 1.3.2004 alkaen alkoholiveroa kolmanneksella, väkevien osalta jopa 44 prosentilla. Alkoholin kulutus on toteutetun veronkevennyksen ja samaan aikaan tapahtuneen tuontirajoitusten poistumisen jälkeen noussut ennätykseen, yli 10 litraan puhdasta alkoholia henkilöä kohden vuodessa. Tämä on merkinnyt alkoholihaittojen voimakasta kasvua ja siitä aiheutuvien erityyppisten kustannusten lisääntymistä yhteiskunnalle.

Maassamme on jo yli puoli miljoonaa alkoholin suurkuluttajaa. Alkoholisairauksista on muodostunut suurin ja ylivoimaisesti kallein kansanterveysongelma. Eliniän odotteen on jopa ennustettu kääntyvän kymmenen vuoden sisällä Suomessa laskuun mm. elintapasairauksien, kuten lisääntyneen alkoholinkäytön, vuoksi.

Alkoholikuolemat ovat lisääntyneet useilla sadoilla tapauksilla. Alkoholista johtuvista syistä kuoli viime vuonna kaikkiaan noin 2 000 ihmistä, mikä on noin 150 enemmän kuin edellisellä vuonna. Tilastokeskuksen kuolemansyytilaston mukaan viime vuonna työikäisten miesten yleisimmäksi kuolinsyyksi nousivat alkoholisairaudet ja -myrkytykset. Alkoholi aiheutti myös jo lähes yhtä usean naisen kuoleman kuin yleisin kuolinsyy, rintasyöpä. Alkoholin pysyvästi vaurioittamia lapsia syntyy sadoittain, eräiden arvioiden mukaan jopa 1 000 lasta vuosittain.

Paitsi alkoholisairaudet myös erilaiset onnettomuudet ja väkivallanteot ovat lisääntyneet. Lastensuojelu, päihdesairaudet ja järjestyksenpito nielevät yhä suuremman osan kuntien menois-

ta. Kunnat maksavat arviolta 80 prosenttia alkoholin haitoista. Lisäksi menoja aiheutuu mm. tapaturmista ja väkivallanteoista vakuutusyhtiöille, työstä poissaoloista työnantajille ja ennenaikaisesta eläköitymisestä työeläkejärjestelmälle. Kotitalouksille aiheutuu monenlaisia henkisiä, sosiaalisia ja taloudellisia ongelmia.

Suomessa alkoholin kulutus on kasvanut lähes suorassa suhteessa alkoholin reaalihintatason alentumiseen. Alkoholihaitat lisääntyvät kokonaiskulutuksen kasvun myötä. Alkoholipolitiikan asiantuntijat ovat vakuuttuneita siitä, että hintasääntely alkoholiveron korotuksen kautta on selvästi tehokkain keino vähentää kulutusta.

Kuitenkaan Vanhasen hallitus ei ole uskonut tutkijoita ja muita asiantuntijoita eikä ole kuullut opposition vaatimuksia. Hallituksen vastaus voimakkaasti kasvaneiden ongelmien ehkäisyyn on päihdeohjelma, johon kuuluu ehdotuksia lähtien pienistä mainontaa rajoittavista toimenpiteistä, sikiövaurioista varoittavista merkinnöistä pullon kyljessä tai alkoholin aamumyynnin rajoituksista. Hallituksen esittämät toimet voivat vaikuttaa kehitykseen jonkin verran, mutta parhaimmillaankin vaikuttavuus jäänee marginaaliseksi.

Välinpitämätön alkoholipolitiikka uhkaa jo tulevaisuuden Suomen kilpailukykyä ja taloutta. Epäonnistuneen alkoholipolitiikan seuraukset vahvistavat merkittävästi väestön ikääntymisen aiheuttamia paineita kansantalouden ja työvoimapolitiikan kestäkyvylle. Meillä ei ole taloudellisesti eikä työvoimapolitiittisesti varaa menet-

tää työvoimaa alkoholin takia. Asiaan on nopeasti ja voimakkaasti puututtava.

Edellä olevan perusteella ja Suomen perustuslain 43 §:ään viitaten esitämme valtioneuvoston asianomaisen jäsenen vastattavaksi seuraavan välikysymyksen:

*Mihin pikaisiin toimiin hallitus aikoo ryhtyä alkoholiverotuksen suhteen, jotta alkoholinkäyttö saadaan kääntymään laskuun sekä alkoholihaittojen ja -kuolemien määrä vähenemään?*

Helsingissä 9 päivänä marraskuuta 2006

Päivi Räsänen /kd  
Sari Essayah /kd  
Kari Kärkkäinen /kd  
Leena Rauhala /kd  
Toimi Kankaanniemi /kd  
Bjarne Kallis /kd  
Eero Akaan-Penttilä /kok  
Sirpa Asko-Seljavaara /kok  
Kaarina Dromberg /kok  
Leena Harkimo /kok  
Pertti Hemmilä /kok  
Hanna-Leena Hemming /kok  
Anne Holmlund /kok  
Jyri Häkämies /kok  
Marjukka Karttunen /kok  
Jyrki Katainen /kok  
Jari Koskinen /kok  
Seppo Lahtela /kok  
Pekka Kuosmanen /kok  
Esko Kurvinen /kok  
Jere Lahti /kok  
Kalevi Lamminen /kok  
Jouko Laxell /kok  
Suvi Lindén /kok  
Marjo Matikainen-Kallström /kok  
Olli Nepponen /kok  
Tuija Nurmi /kok  
Heikki A. Ollila /kok  
Reijo Paajanen /kok  
Maija Perho /kok  
Lyly Rajala /kok  
Paula Risikko /kok  
Martin Saarikangas /kok  
Petri Salo /kok  
Sari Sarkomaa /kok  
Kimmo Sasi /kok

Arto Satonen /kok  
Timo Seppälä /kok  
Juhani Sjöblom /kok  
Marja Tiura /kok  
Irja Tulonen /kok  
Raija Vahasalo /kok  
Jan Vapaavuori /kok  
Ahti Vielma /kok  
Jari Vilén /kok  
Lasse Virén /kok  
Ben Zyskowitz /kok  
Annika Lapintie /vas  
Iivo Polvi /vas  
Matti Kauppila /vas  
Unto Valpas /vas  
Pentti Tiusanen /vas  
Minna Sirnö /vas  
Outi Ojala /vas  
Matti Kangas /vas  
Markus Mustajärvi /vas  
Kari Uotila /vas  
Mikko Immonen /vas  
Erkki Virtanen /vas  
Esko-Juhani Tennilä /vas  
Jaakko Laakso /vas  
Martti Korhonen /vas  
Veijo Puhjo /vas  
Tuija Brax /vihr  
Kirsi Ojansuu /vihr  
Merikukka Forsius /vihr  
Heidi Hautala /vihr  
Oras Tynkkynen /vihr  
Erkki Pulliainen /vihr  
Rosa Meriläinen /vihr  
Janina Andersson /vihr  
Anni Sinnemäki /vihr

**VK 5/2006 vp — Päivi Räsänen /kd ym.**

Tarja Cronberg /vihr  
Ulla Anttila /vihr

Raimo Vistbacka /ps  
Timo Soini /ps